

CRNA GORA
SKUPŠTINA

Odbor za ljudska prava i slobode

Broj: 00-63-8/21-57//

Podgorica, 21. decembar 2021. godine

Povodom razmatranja Izvještaja o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2020. godinu, Odbor za ljudska prava i slobode sa 14. sjednice, održane 3. novembra 2021. godine podnosi

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O RADU KANCELARIJE ZASTUPNIKA CRNE GORE PRED EVROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA U STRAZBURU ZA 2020. GODINU

Odbor za ljudska prava i slobode, u okviru kontrolne uloge Parlamenta, u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na 14. sjednici održanoj 3. novembra 2021. godine, na kojoj su, pored poslanika, članova Odbora, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, učestvovali: Valentina Pavličić, zastupnica Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava, Snežana Armenko, zamjenica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Zdenka Perović, zamjenica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Nerma Dobardžić, Friederike Wunschmann, savjetnica za vladavinu prava i evropske integracije u Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, Anjet Lanting, savjetnica UN za ljudska prava i Pavle Ćupić, pravni savjetnik u NVO "Građanska alijansa",

polazeći od navoda iz Izvještaja Evropske komisije za Crnu Goru za 2021. godinu:

„Crna Gora nastavlja da obezbjeđuje dobar nivo saradnje sa Evropskim sudom za ljudska prava (ESLJP). U toku 2020. godine, 218 novih predstavljanja protiv Crne Gore je dodijeljeno sudskoj komisiji, a krajem prošle godine 37 predstavljanja su bile u proceduri. U 2020. godini i prvoj polovini 2021. godine, ESLJP je donio odluke u 16 slučajeva. Iako je većina povreda utvrđena u pogledu dužine postupka, Sud je takođe utvrdio i povrede procesnog aspekta zabrane torture, nečovječnog i ponižavajućeg postupanja zbog neučinkovite istrage o policijskom zlostavljanju tokom protesta opozicije u oktobru 2015. godine, kao i povrede u odnosu na pravo na porodični i privatni život i protivpravno lišenje slobode. Nijedan slučaj nije bio pod pojačanim nadzorom Komiteta ministara 2020. godine.“ (str. 28 i 29 Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori za 2021. godinu),

razmotrio je Izvještaj o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2020. godinu.

Uvodno obrazloženje o Izvještaju o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2020. godinu dala je zastupnica Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava Valentina Pavličić.

Povodom razmatranja Izvještaja o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2020. godinu, Odbor za ljudska prava i slobode je jednoglasno (sa sedam glasova "za"), donio sledeći

ZAKLJUČAK

1. Odbor za ljudska prava i slobode izražava zadovoljstvo informacijom da Crna Gora nastavlja da ostvaruje dobar nivo saradnje sa Evropskim sudom za ljudska prava, što se u kontinuitetu konstatuje u izvještajima Evropske komisije o Crnoj Gori, čime se ukazuje i da Kancelarija Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava, kao stručna služba Vlade Crne Gore, ispunjava obaveze pred Evropskim sudom na zadovoljavajući način.

2. Odbor za ljudska prava i slobode izražava zadovoljstvo činjenicom da je Crna Gora visoko rangirana u pogledu izvršavanja presuda Evropskog suda za ljudska prava, što je prepoznato od Komiteta ministara Savjeta Evrope, odnosno Odjeljenja koje prati implementaciju presuda, čemu su doprinijeli kvalitetni akcioni planovi i izvještaji koje Zastupnica dostavlja u pogledu izvršenja, implementacije i diseminacije presuda.
3. Odbor konstatuje da je i 2020, kao i prethodne dvije godine, Crna Gora bila lider među državama članicama Savjeta Evrope po broju podnesenih predstavki pred Evropskim sudom za ljudska prava po glavi stanovnika, jer je tokom 2020. godine od strane naših građana ovom Sudu podnešeno 218 predstavki.
Iako se veliki broj ovih predstavki odbaci od strane sudije pojedinca u preliminarnoj fazi ispitivanja, Odbor smatra da to ne treba da ohrabri državu i njene institucije, već treba da podstakne sve institucije sistema, od upravnih organa do sudova da u Crnoj Gori efikasno rješavaju probleme građana, a ne da vode postupke koji traju decenijama.
4. Odbor za ljudska prava i slobode ohrabruje nadležne organe da preduzmu aktivnosti na realizaciji Preporuka Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava i Zaključaka Vlade Crne Gore, usvojenih 11. marta 2021. godine povodom razmatranja Izvještaja o radu Kancelarije Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu za 2020. godinu, kojima se:
 - 1) Zadužuje Ministarstvo unutrašnjih poslova da, u okviru programa obuke koji sprovodi JU Viša stručna škola „Polićijska akademija“ u Danilovgradu (namijenjenog službenicima policije), koristeći poseban sistem edukacije, sprovede osnaživanje znanja i vještina postojećeg policijskog kadra u oblasti prevencije torture, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, a u cilju sprječavanja budućih povreda apsolutnog prava zabrane mučenja iz člana 3 Konvencije;
 - 2) Zadužuje Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija da preko Uprave za kadrove:
 - nastavi sa realizacijom posebnog programa obuke o standardima Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, za sve zaposlene koji obavljaju poslove visokog i srednjeg rukovodnog kadra u organima državne uprave, organima i službi lokalne samouprave i javnim ustanovama, kao i za ovlašćena službena lica koja vode upravni postupak i donose rješenja, čije odluke mogu biti predmet sudskog postupka pred Upravnim sudom Crne Gore, kako bi se preduprijedilo kršenje prava na suđenje u razumnom roku i drugih povezanih ljudskih prava i osnovnih sloboda u upravnom postupku;
 - organizuje obuku primjene u praksi Zakona o zabrani zlostavljanja na radu rukovodilaca državnih organa, organa državne uprave, organa i službi lokalne samouprave i javnih ustanova, čiji se službenici postavljaju za medijatore (posrednike) u procesu postizanja sporazuma između stranaka u sporu, a u cilju sprečavanja budućih povreda prava na privatnost iz člana 8 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda;
 - 3) Zadužuje Ministarstvo finansija i socijalnog staranja da u vršenju nadzora nad radom Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore osigura dosljednu primjenu Načelnog pravnog stava Vrhovnog suda Crne Gore, Su. I br.343-2/20 od 15.12.2020. godine, kojim je regulisano pitanje tumačenja prava privatne svojine u zoni morskog dobra, a u cilju sprečavanja nepotrebnih finansijskih izdataka za Budžet Crne Gore;
 - 4) Preporučuje Vrhovnom državnom tužilaštvu Crne Gore da u okviru svoje nadležnosti posebnu pažnju usmjeri ka efikasnijem izvršavanju presuda Evropskog suda za ljudska prava u kojima je utvrđena povreda člana 3 Konvencije (zabrana mučenja), da preduzme sve neophodne mjere i korake kako bi se okončala istraga u predmetu koji još nije zatvoren pred Komitetom ministara Savjeta Evrope (predmet Siništaj), kao i da osigura da se nadležni državni tužioci u cjelosti pridržavaju obavezujućeg Uputstva opšteg karaktera Vrhovnog državnog tužilaštva, Tu.br. 10/19 od 27. juna 2019. godine;

- 5) Preporučuje Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu da nastavi sa kontinuiranim stručnim usavršavanjem i obukom sudija, državnih tužilaca i savjetnika u sudovima i državnim tužilaštvima sa ciljem da se unaprijedi njihova profesionalna sposobnost za jasnu i pravilnu primjenu standarda iz sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava na nacionalnom nivou, kao i da razmotri mogućnost dodatne edukacije sudija o implementaciji Zakona o alternativnom rješavanju sporova u svim građanskim postupcima, sa posebnim akcentom na mogućnost posredovanja u već započetim predmetima, a u cilju što veće primjene alternativnog načina rješavanja sporova, što bi uz druge preduzete mjere doprinijelo efikasnosti sudskih postupaka;
 - 6) Preporučuje Sudskom savjetu i Vrhovnom sudu Crne Gore, da u cilju postizanja što veće efikasnosti sudskog sistema, obezbjeđivanja jednake pravne zaštite građana u sudskim postupcima, rješavanja predmeta u skladu sa načelima pravičnosti postupka i uz poštovanje ljudskih prava zagantovanih Konvencijom, razmotri mogućnost unapređenja modela sveobuhvatnih, jasnih i dugoročnih mjera koje je neophodno preduzeti na nacionalnom nivou kako bi se smanjio broj neriješenih predmeta i skratilo vrijeme trajanja sudskih postupaka, čime bi se doprinijelo smanjenju broja podnijetih novih predstavi pred Evropskim sudom za ljudska prava, kao i povećanju povjerenja javnosti u rad sudstva i
 - 7) Preporučuje Ustavnom sudu Crne Gore da, uz angažovanje svih svojih kadrovskih i stručnih kapaciteta, razmotri mogućnost pronalaženja adekvatnih mjera za smanjivanje broja neriješenih predmeta po ustavnim žalbama iz ranijih godina, kao i da započne međusudski dijalog kako sa Vrhovnim sudom Crne Gore, tako i sa drugim relevantnim institucijama sistema, u cilju unapređenja domaćeg sistema zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda.
5. Odbor za ljudska prava i slobode, će u okviru kontrolne uloge Skupštine, u cilju nadzora nad sprovođenjem Zaključaka Odbora donesenih u ovoj oblasti, u skladu sa planom aktivnosti za 2022. godinu, definisati aktivnost- praćenje sprovođenja Zaključaka Odbora i pozvati nadležne subjekte da informišu o aktivnostima preduzetim na realizaciji Zaključaka.
6. Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore će dostaviti Zaključak Kolegijumu Predsjednika Skupštine Crne Gore, Zastupniku Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Kancelariji za evropske integracije, Delegaciji Skupštine Crne Gore u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope, Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, na upoznavanje, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija, Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, Vrhovnom državnom tužilaštvu, Vrhovnom sudu Crne Gore, Ustavnom sudu Crne Gore, Sudskom savjetu i Centru za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, na postupanje.

PREDSJEDNIK ODBORA

Иван Јоле Vučurović

